

B e s z á m o l ó
az adóztatás helyzetéről

a Képviselő-testület 2019. március 27-i ülésére

A helyi adóztatás törvényi feltételeit a 2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról (továbbiakban Air.) és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) szabályozza. E két jogszabályra épül a helyi adórendelet, melyben meghatározásra kerül az önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő szabályozási rendszer.

A települési önkormányzatok alapvető feladata a helyi közszolgáltatások biztosítása. E feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodása feltételeinek megteremtését. A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény felhatalmazása és rendelkezési szerint a települési önkormányzat képviselőtestülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be.

Az önkormányzat adómegállapítási joga a Htv-ben meghatározott adóalanyokra és adótárgyakra terjed ki. Az adókötelezettség Kunfehértó illetékességi területén kiterjed

- az ingatlan tulajdonra
- az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogra
- nem állandó lakosként való tartózkodásra
- a Htv-ben meghatározott gazdasági tevékenység gyakorlására.

Az önkormányzat rendeletével bevezethet

- vagyoni típusú adót
- kommunális jellegű adót
- helyi iparüzési adót.

Az önkormányzat adó megállapítási joga arra terjed ki, hogy ezen adókat vagy ezek valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit. Meghatározhatja az adó bevezetésének időpontját és időtartamát.

Az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan köteles megállapítani a Htv-ben megállapított adómaximum figyelembe vételével.

Az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy

- az adóalanyt egy meghatározott adótárgy esetében egy egyféle adó fizetésére kötelezheti,
- a vagyoni típusú adók körében az adót egységesen határozhatja meg,
- az általa bevezetett adó mértékeként nem állapíthat meg többet az adómaximumnál,
- a helyi iparüzési adó esetén egy adómérték alkalmazható.

Helyi sajátosságok

A Képviselő-testület a Htv. által biztosított hatáskörében eljárva, a helyi sajátosságokat figyelembe véve megalkotta a jelenleg hatályos, helyi adókról szóló 12/2015. (XI.19.) számú rendeletét (továbbiakban: Ör.) Az Ör. Kunfehértó község közigazgatási területét, éppen a helyi sajátosságok miatt az adózás szempontjából övezetekbe sorolta.

E besorolás szerinti három övezet:

- község belterülete
- község üdülőterülete
- község külterülete.

Községünk adópolitikájában különös szerepe van az itt található üdülőterületnek. E terület fenntartása nagy terhet ró költségvetésünkre, tekintettel arra, hogy nemcsak idényszerűen kell kötelezettségeinket ellátni, mivel a területen állandó lakosok is élnek életvitelszerűen. E sajátosságokat figyelembe véve alakítottuk ki azt a méltányossági rendszert, miszerint az itt élőket kedvezményben részesítjük az építményadó megfizetésénél.

Azon állandó lakosainkat, akik lakcímkártyával igazolják, hogy az üdülőterületen élnek 50 % adókedvezmény illeti meg kérelmük alapján. Ezzel szeretnénk kedvezményt biztosítani azon üdültulajdonosoknak, akik életvitelszerűen itt tartózkodnak, úgy, hogy tekintettel a többi ingatlantulajdonosra és a terület jellegére a többi üdültulajdonos jogai ne csorbuljanak.

Helyi sajátosság még területünkön a külterületeken gazdálkodó nagyüzemek, mely adózók iparüzési adója legnagyobb adóbevételi forrásként jelenik meg költségvetésünkben. Kiemelendő ezen adózókkal való határozottan jó viszony, mely az adófizetési morálban is jelentkezik. Érzékelhető, hogy ezen adózók szívesebben fizetnek helyi adót, mivel szemmel látható az a fejlődés, ami az esetlegesen nagy összegű iparüzési adó, illetve építményadó bevételből finanszírozható.

Építményadó

A vagyoni típusú adók körébe tartozik az **építményadó**. A Htv. 11. §-a alapján adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész. Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya. (haszonélvezeti jog) Adókötelezettség a használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik. Amennyiben az adókötelezettségben változás következik be, úgy azt a következő év első napjától kell figyelembe venni. Az építmény használatának szünetelése az adókötelezettséget nem érinti.

Mentes az adó alól:

- a szükséglakás,
- a kizárólag az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti házi orvos által nyújtott egészségügyi ellátás céljára szolgáló helyiség,
- az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint állattartásra, vagy növénytermesztésre szolgáló épület, vagy az állattartáshoz, növénytermesztéshez kapcsolódó tároló épület (pl. istálló, üveg-ház, terménytároló, magtár, műtrágyatároló), feltéve, hogy az épületet az adóalany rendeltetészerűen állattartási, növénytermesztési tevékenységéhez kapcsolódóan használja.

Önkormányzatunk illetékességi területén az építményadó alapja az építmény négyzetméterben számított hasznos alapterülete.

2018-ban az Ör-ben meghatározott adó mértéke:

- I. övezetben (belterületen) 420,- Ft/m²
- II. övezetben (üdülőterületen) 520,- Ft/m²
- III. övezetben (külterületen) 380,- Ft/m²

2018-ban az építményadóból tervezett bevétel 24.000.00,- forint volt, melyből 24.379.190,- Ft teljesült. A befizetés százalékos aránya: 102 %.

Telekadó

A Htv. szabályozása szerint adókötelezettség terheli az önkormányzat illetékességi területén lévő telket. Az adó alanya az, aki az év első napján a telek tulajdonosa. Mentés a telekadó alól:

- az épület, épületrész hasznos alapterületével egyező nagyságú telekrész
- a mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi telek
- az építési tilalom alatt álló telek adóköteles területének 50 %-a
- az adóalany termék-előállító üzeméhez tartozó, jogszabályban vagy hatósági előírásban megállapított védő-biztonsági terület (övezet), feltéve, ha az adóalany adóévet megelőző adóévi, évesített nettó árbevétele legalább 50 %-ban saját előállítású termék értékesítéséből származik.

Adókötelezettség keletkezik:

- a belterületen fekvő, termőföldnek minősülő telek esetében a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területre történő átvezetését vagy tényleges mezőgazdasági művelésének a megszüntetését követő év első napján,
- a külterületen fekvő, termőföldnek minősülő telek esetében a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területre történő átvezetését követő év első napján,
- az erdőnek minősülő telek esetében erdőnek minősülő telek esetében
 - a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területre történő átvezetését követő év első napján, feltéve, ha az Országos Erdőállomány Adattárban erdőként nem tartják nyilván vagy
 - az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területként nyilvántartott földterületnek az Országos Erdőállomány Adattárból történő törlését követő év első napján,
- a tanyaként nyilvántartott földterület esetében a tanyaként történő ingatlan-nyilvántartási bejegyzés törlését követő év első napján,
- az építmény megsemmisülése, lebontása esetén a megsemmisülést, lebontást követő félév első napján keletkezik.

Az adókötelezettségben bekövetkező változást a következő év első napjától kell figyelembe venni.

Az adó alapja a telek négyzetméterben számított területe. Önkormányzatunk illetékességi területén az Ör. szerint

- I. sz. övezetben 30,- Ft/m²
- II. sz. övezetben 230,- Ft/m²

Szintén saját hatáskörben adott kedvezmény szerint adómentes a beépítetlen telek – kivéve a vállalkozó vállalkozási célú telkét – az első értékesítéstől számított 5 évig.

A megállapított telekadóból kedvezmény illeti meg a használatbavételi engedély kiadásának évében azt az adózót, aki jogerős használatbavételi engedélyét az adóhatóságnak bemutatja. A kedvezmény a használatbavételi engedély keltét követő hónap első napjától illeti meg az adózót. A kedvezmény mértéke a megállapított éves adó időarányos összege.

2018-ban tervezett telekadó 800.000,- Ft, melyet 100 %-os arányban be tudtuk szedni.

Idegenforgalmi adó

A kommunális jellegű adók körébe tartozik az idegenforgalmi adó. Adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma.

Az adó mértéke az adóalap után személyenként és vendégéjszakánként 300,- Ft.

Mentes az adó megfizetése alól:

- a 18. életévét be nem töltött magánszemély,
- a gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesülő vagy szociális intézményben ellátott magánszemély,
- a közép- és felsőfokú oktatási intézménynél tanulói vagy hallgatói jogviszony alapján, hatóság vagy bíróság intézkedése folytán, a szakképzés keretében, a szolgálati kötelezettség teljesítése, vagy a településen székhellyel, vagy telephellyel rendelkező, vagy ezen vállalkozó munkavállalója által folytatott munkavégzés céljából az önkormányzat illetékességi területén tartózkodó magánszemély,
- aki az önkormányzat illetékességi területén lévő üdülő tulajdonosa vagy bérlője, illetőleg a tulajdonos, a bérlő hozzátartozója,
- az egyházi jogi személy tulajdonában lévő építményben, telken vendégéjszakát - kizárólag az egyházi jogi személy hitéleti tevékenységéhez kapcsolódó részvétel céljából – eltöltő egyházi személy,
- a honvédelmi vagy rendvédelmi feladatokat ellátó szervek állományába tartozó személy hozzátartozója, ha a vendégéjszakát az állomány tagjának látogatása miatt tölti a szolgálatteljesítés vagy a munkavégzés helye szerinti településen lévő, a honvédelmi vagy rendvédelmi szerv rendelkezése alatt álló, szolgálati érdekből fenntartott szálláshelyen, feltéve, ha a településen való szolgálatteljesítés, munkavégzés időtartama legalább egybefüggő 30 nap.

Az adó beszedésére kötelezett a szállásadó. Az idegenforgalmi adót a beszedésre kötelezett akkor is tartozik befizetni, ha annak beszedését elmulasztotta. A tervezett idegenforgalmi adó összege 2018-ban 600.000,- Ft, ezt 100 % felett sikerült teljesíteni.

Helyi iparüzési adó

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó. A vállalkozó állandó jellegű iparüzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Ideiglenes jellegű az iparüzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó

- építőipari tevékenységet folytat, illetőleg természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot,
- bármely tevékenységet végez, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve, hogy egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel.

Ha az építőipari tevékenység folytatásának, illetőleg a természeti erőforrás feltárásának, kutatásának időtartama az önkormányzat illetékességi területén a 180 napot meghaladta vagy előreláthatóan meghaladja, akkor e tevékenységek végzésének helye a tevékenység-végzés megkezdésének napjától telephelynek minősül, a vállalkozónak állandó jellegű iparüzési tevékenységet végzőként kell bejelentkeznie és az ideiglenes jellegű tevékenység utáni adót nem kell megfizetnie.

Adókötelezettség az iparüzési tevékenység megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg. Az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, továbbá az alap kutatás, alkalmazott kutatás kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével. Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végez állandó jellegű iparüzési tevékenységet, akkor az adó alapját – a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően – a vállalkozónak kell a Htv-ben meghatározottak szerint megosztania.

A Htv. 39/D. bekezdése alapján az adóalap csökkenthető az adóévi működés hónapjai alapján számított adóévi átlagos statisztikai állományi létszámnak az előző adóévi működés hónapjai alapján az előző adóévre számított átlagos statisztikai állományi létszámmal képest bekövetkezett – főben kifejezett – növekménye után 1 millió forint/fő összeggel.

Nem vehető igénybe az adóalap-mentesség azon létszámbővítéshez, mely állami támogatás igénybevételével jött létre.

Az adó mértéke településünkön az adóalap 2 %-a. Az ideiglenes jelleggel végzett építőipari tevékenység esetén az adó összege 3.000,- Ft naptári naponként.

A székhely, illetőleg a telephely szerinti önkormányzathoz az adóévre fizetendő adóból, legfeljebb azonban annak összegéig terjedően levonható az ideiglenes jellegű tevékenység után az adóévében megfizetett adó.

A tervezett iparüzési adóbevétel 2018-ban 117.600.000,- Ft, a teljesült összeg 135.087.779,- Ft, százalékban kifejezve 115 %.

Gépjárműadó

A gépjármű adóztatás szabályait a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény rendelkezései tartalmazzák. Az adó alanya az a személy, aki a közúti közlekedési járműnyilvántartásban az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az adó alanya az, akinek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű utáni adó alanya az, aki a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel.

Az adókötelezettség a gépjármű forgalomba helyezését követő hónap 1. napján kezdődik és annak a hónapnak az utolsó napjával szűnik meg, amelyben a gépjárművet bármely okból a forgalomból kivonták.

Mentességet élvez a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő adóalany, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany egy darab - 100 kW teljesítményt meg nem haladó, nem a külön jogszabály szerinti személytaxi-szolgáltatásra és személygépkocsi személyszállító szolgáltatásra használt - személygépkocsija után legfeljebb 13 000 forint/adóév erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

Az adó alapja:

- személyszállító gépjármű esetében a hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kilowattban kifejezve,
- autóbusz, lakókocsi, lakópótkocsi esetében a hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya),
- tehergépjármű esetében a hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúly), növelve a terhelhetősége (raksúlya) 50 %-ával.

Az adó mértéke személygépjármű esetében:

- gyártási évben és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kilowatt
- gyártási évet követő 4-7 naptári évben 300 Ft/kilowatt
- gyártási évet követő 8-11 naptári évben 230 Ft/kilowatt
- gyártási évet követő 12-15 naptári évben 185 Ft/kilowatt
- gyártási évet követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 140 Ft/kilowatt.

Az adó mértéke tehergépjármű esetében:

- az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után
 - o a légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyerges vontató, tehergépjármű, autóbusz esetén 850,- Ft
 - o az előző pont alá nem tartozó gépjárművek és pótkocsik esetében 1380,- Ft.

Az adóztatási feladatokat a magánszemély adóalanyok a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásában bejegyzett lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye, míg a nem magánszemély adóalanyok – ideértve az egyéni vállalkozót is – a hatósági nyilvántartás címadat-rovatába bejegyzett székhelye vagy telephelye szerint illetékes települési adóhatóság látja el. Az adóhatóságnak lehetősége van arra, hogy amennyiben az adóalany adó tartozása az egy évi adótételt meghaladja és a közúti közlekedési nyilvántartásban újabb adóalanyt a közlekedési igazgatási hatóság nem tüntetett fel, kezdeményezheti a gépjárműnek a forgalomból való kivonását.

A 2013. évi központi költségvetésről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. §(1) bekezdése alapján a gépjárműadóóról szóló törvény szerint a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40 %-a a települési önkormányzatot illeti meg. E szabályozás alapján 2013. január 1. óta a gépjárműadó megosztott bevétellé vált, 60 %-ban állami, 40 %-ban önkormányzati részesedéssel.

2018. évben Kincstár számlájára utalásra került 11.659.405,- Ft, saját költségvetésnek pedig 7.396.022,- Ft-ot vezettünk át. Az összes bevétel 19.055.427,- Ft volt.

A tárgy évben a tervezett gépjárműadó bevétel 7.000.000 Ft, realizálódott 7.396.022 Ft, százalékban kifejezve 106 %. Az ebből származó bevétel előre nehezen tervezhető, mivel nagyban függ a gazdasági helyzettől, attól, hogy hány gépjárművet helyeznek év közben forgalomba, illetve vonatnak ki a forgalomból.

A magánszemély terhére az adóhatóság által megállapított adó, továbbá a vállalkozó adóalanyt terhelő építményadó és telekadó évi két részletben fizethető meg március 15-ig, illetve szeptember 15-ig.

Összegezve az eddig elmondottakat megállapítható, hogy az adóbevételek alakulása 2016-tól folyamatos emelkedést mutat. Ezen emelkedés kiváltó oka az iparűzési adó növekedése, mely a javuló gazdasági helyzet következménye.

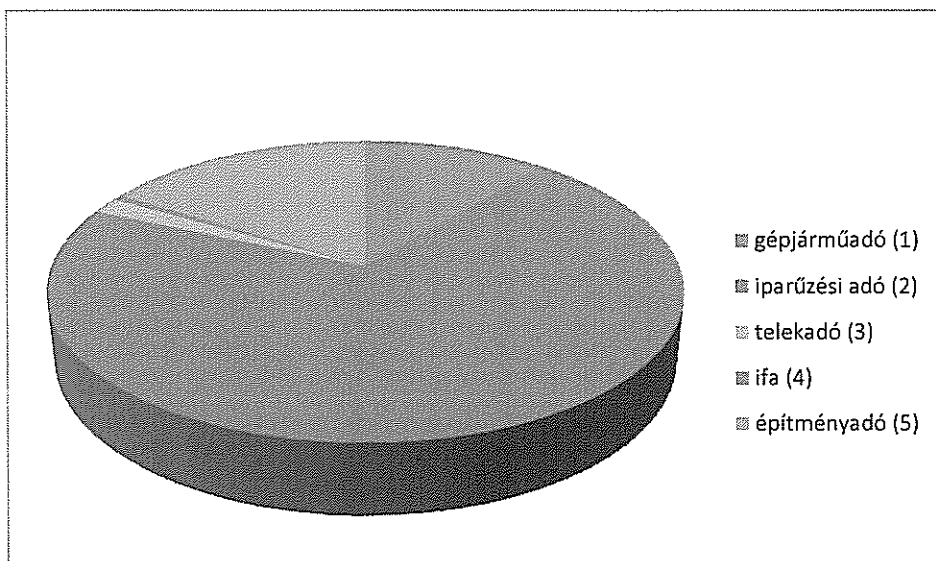
	gépjárműadó	iparűzési adó	telekadó	ifa	építményadó
2016.	16.613.048	106.021.479	2.559.729	849.300	24.400.127
2017.	17.706.816	124.164.153	2.400.059	620.700	24.599.893
2018.	19.055.427	135.087.779	2.411.808	1.110.780	24.379.190

Az összes adóbevétel alakulása a három év viszonylatában a fő adónem összegének növekedése miatt emelkedő tendenciát mutat.

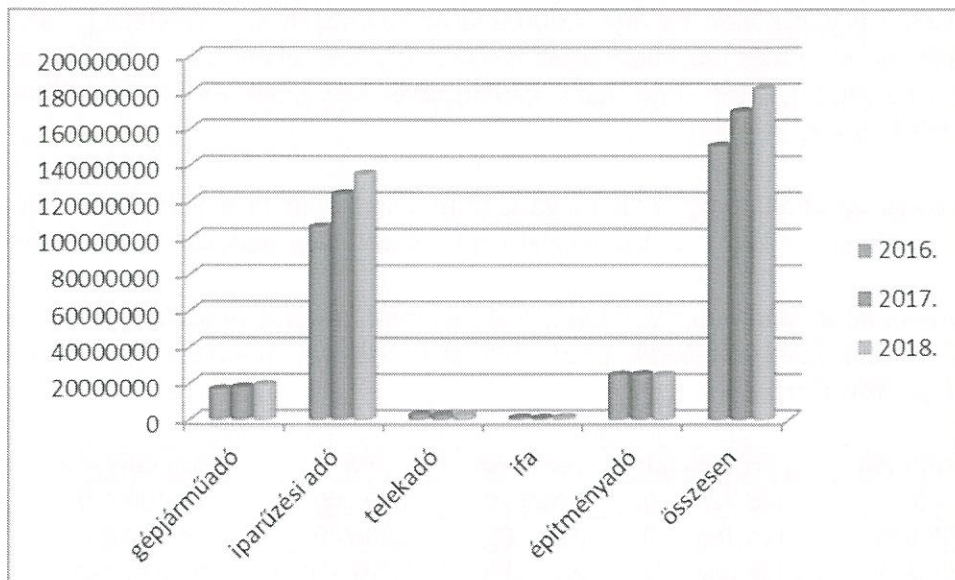
összes adóbevétel 2016.	150.443.683
összes adóbevétel 2017.	169.491.621
összes adóbevétel 2018.	170.951.936

Az alábbi diagram szemlélteti az adónemek megoszlását és százalékos arányban mutatja az adók összbevételhez való viszonyítását. Látható, hogy az illetékességi területünkön működő nagyvállalkozások által befizetett iparűzési adó 70 százalék feletti bevétel az összbevételhez viszonyítva. Ebből az is következik, hogy bevételeink alakulása nagy mértékben függ a gazdasági helyzet alakulásától, erre az önkormányzatnak ráhatása nincs.

Adónemek megoszlása százalékos arányban az összbevételhez viszonyítva 2018 évben.



Végezetül szemléltetni szeretném az összes adóbevétel alakulását 2016-tól. A diagram mutatója látványos emelkedést mutat az adóbevételek alakulásában.



Kérem beszámolómmal megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

HATÁROZATI JAVASLAT:

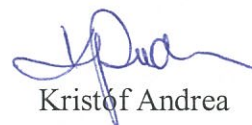
Kunfehértó Község Önkormányzatának Képviselő-testülete – a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján - elfogadja Kunfehértó Község Önkormányzata 2018. évi adóztatás helyzetéről szóló beszámolót.

Határidő: 2019. március 27.

Felelős: jegyző

Értesül: jegyző, adóügyi ügyintéző

Kunfehértó, 2019. 03. 19.


Kristóf Andrea